
MARIE-FRANCE ÉTCHEGOIN
FRÉDÉRIC LENOIR
PO SLEDEH DA VINCIJEVE ŠIFRE

Mengeš, 2005

Marie-France Etchegoin & Frédéric Lenoir
PO SLEDEH DA VINCIJEVE ŠIFRE

Prevedli Tanja Ahlin in Janja Zidar
Lektoriral Grega Rihtar
Opremil Bojan Rauter-Kosič
Ilustracija Igor Muršič
Prelom Marko Avanzo
Uredil Andrej Poznič
Izdala založba Ciceron, 2005
Natisnila Tiskarna Rotosi

Naslov izvirnika:

CODE DA VINCI: L'ENQUÊTE

Copyright © 2004 Éditions by Robert Laffont, SA. 17., Susanna Lea Associates, Paris 2004

Copyright © za izdajo v slovenščini Založba Ciceron

V skladu z Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah je brez pisnega dovoljenja založbe prepovedano reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, tudi fotokopiranje, tiskanje ali shranjevanje.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.111(73).09 Brown D.

LENOIR, Frédéric

Po sledeh Da Vincijeve šifre / Frédéric Lenoir in Marie-France Etchegoin ; [prevedli Tanja Ahlin in Janja Zidar]. - Mengeš :

Ciceron, 2005

Prevod dela: L'enquête

ISBN 961-91391-6-X

1. Etchegoin, Marie-France

222369536

Marie-France Etchegoin
Frédéric Lenoir

PO SLEDEH
DA VINCIJEVE
ŠIFRE

CIC
TAM ALTAE
SUNT RADICES
STULTITIAE
ER
ON

KAZALO

7 Predgovor

Prvi del

II **Na sledi Sionskemu priorstvu**

1 Najprej zavijmo v vas na jugu Francije 15

2 Postanek v Jeruzalemu 29

3 Ustavimo se še v okupiranem Parizu 41

Drugi del

53 **Skrivnostni Leonardo da Vinci**

1 Florentinski genij 57

2 Slike s skritimi sporočili? 73

Tretji del

83 **Jezus in Marija Magdalena**

1 Od Mirjam iz Magdale do Marije Magdalene 87

2 Apokrifni evangeliji 99

3 Mrtvomorski rokopisi 107

Četrty del

117 **Od cesarja Konstantina do Opusa Dei:
katoliška zarota?**

1 Cesar Konstantin in nicejski koncil 121

2 Slavni Opus Dei 135

Peti del
149 **Prizorišča v romanu: potniki prestopite**

1 Rosslynska kapela – pravi sejem simbolov 153

2 Dvorec Villette ali škandalozna Sophie 163

3 Iluzije cerkve Saint-Sulpice 169

4 Prekletstvo piramide 183

Epilog 195

Glosar 200

Literatura 211

PREDGOVOR

Tako kot mnogi med vami, dragi bralci, sva tudi midva *Da Vincijevo šifro* prebirala hlastno, na plaži. Knjiga naju je zabavala, presenečala, celo razburila. V težki vročini se še nisva zavedala, da naju bo tako prevzela. Potem sva se vrnila s počitnic.

Neki prijatelj iz Pariza, ki ne velja ravno za blebetača, nama je z vso resnostjo razložil, da je Cerkev zažgala na tisoče motečih rokopisov. "Dan Brown govori resnico," je zatrjeval. Nekdo drug je dokazoval, da je bil Leonardo da Vinci res član sekte. Učiteljica, ki jo imava za zelo razumno, nama je med neko večerjo zagotavljala, da ima louvreška piramida nedvomno tudi zakrit, celo demoničen pomen. Njen sosed pa se je lotil Marije Magdalene: "Bila je Jezusova ljubica. To je vendar očitno." Eden izmed povabljenec se je razburjal, ker smo o evangeliju govorili tako nespoštljivo. Vsi pa so se spraševali, ali je bil Leonardo resnično alkimist* in ali je res izkopaval trupla. Ali so bili templjarji* res heretiki*? Je kult boginje dejansko obstajal? Učinki *Da Vincijeve šifre* so bili več kot očitni, pred

* Vsi izrazi označeni z * so razloženi v glosarju na koncu knjige.

Mona Lizo in gnomonom v cerkvi Saint-Sulpice pa so se zgrinjale množice turistov.

Priznati je treba, da uspeh *Da Vincijeve šifre* ni zgolj plod marketinškega trika. Neverjetno uspešen triler je omajal prepričanja tisočih bralcev vseh starosti in družbenih slojev iz različnih krajev. Teorijam, ki jih zagovarja, bi se lahko porogljivo nasmehnilo in zamahnili z roko. Lahko bi se tudi posmehovali novim "vernikom", ki jih je zgodba popolnoma prevzela. Toda to ni najin namen. Fenomena *Da Vincijeve šifre* sva se lotila z vso resnostjo. Ta *Harry Potter* za odrasle nas popelje v labirint mitov in večnih ugank. Ste se že kdaj spraševali o svetem, medtem ko ste brali kriminalko poletja? *Da Vincijeva šifra* prebujajo željo po duhovnosti. Poleg tega vzbujajo željo, da bi bolje poznali pojav religije in svet simbolov*. Je odgovor na potrebo po skrivnosti.

Toda resno se lotiti *Da Vincijeve šifre* ne pomeni vzeti njenih tez, se pravi tezo o »veliki skrivnosti«, za resnične. Zavrnila sva sarkazem in se odločila zgolj za kritično analizo. To načelo naju je vodilo skozi celotno raziskavo, ki je najprej obrodila obsežen članek, objavljen v francoskem tedniku *Le Nouvel Observateur* v začetku septembra leta 2004. Spoznala sva se prav ob tej priložnosti: da bi dodelala svojo raziskavo, je novinarka Marie-France za intervju poiskala strokovnjaka za religije, Frederica.

Objava članka je sprožila številne odzive, tudi čustvene. Z nama so navezali stike tuji mediji, predvsem ameriški, ki so bili presenečeni nad točnostjo podanih informacij, še posebej tistih, ki zadevajo skrite vire za *Da Vincijevo šifro* in znamenito Sionsko priorstvo. V približno sedemnajstih knjigah, ki so bile o *Da Vincijevi šifri* že izdane v ZDA, teh podatkov začuda ni bilo ali so bili komajda omenjeni! V resnici je šlo bodisi za teološka dela, ki so branila katoliško cerkev in se za ezoterična*

PREDGOVOR

vprašanja *Da Vincijeve šifre* niso zmenila, bodisi nasprotno, za dela, ki so jih napisali privrženci ezoterike in so enako skrivnostno govorila o rečeh, ki naj bi jih razkrivala! Ena izmed knjig, ki je bila prevedena v francoščino takoj po izdaji, pod svojo psevdoznanstveno obliko zgolj obnavlja teze romana. Dan Brown je romanopisec, napiše lahko, kar hoče. Toda samooklicani "dešifраторji" pod pretvezo strokovnega poznavanja delajo le zmedo in s tem zastrupljajo bralce.

Na pobudo Susanne Lea, mednarodne literarne agentke, ki dela med Parizom in New Yorkom, sva se odločila, da bova poglobila najino raziskavo in jo objavila v knjižni obliki. Raziskava je bila napeta in polna presenečenj. Obiskala sva vse kraje zapletov, omenjene v romanu, od Louvra in cerkve Saint-Sulpice do dvorca Villette. Pogovarjala sva se z najboljšimi poznavalci Leonarda da Vincija, ezoterike in prostozidarstva*. Preučila sva zadnje študije o Mariji Magdaleni in najnovejše raziskave o Jezusovem celibatu. Vprašanje svete ženskosti je izjemno razburljivo, prav tako kot zgodovina začetkov krščanstva in njegovih povezav s poganstvom, saga o Vatikanu in vlogi Opusa Dei, epopeja o graditeljih cerkva in odkritje mrtvomorskih rokopisov. Nobeno presenečenje ni, da je Dan Brown o tem napisal triler. Resničnost, ki ga je navdihnila, je še bolj fascinantna od njegove fikcije.

Nazadnje sva raziskala skrite in vznemirljive vire romana. Našla sva junake neverjetne zgodbe in odkrila nekaj, kar je znano le majhnemu številu ljudi, Dan Brown pa tega noče povedati neposredno: čudovito legendo o duhovniku Saunièru in mali vasi na jugu Francije Rennes-le-Château, ki *Da Vincijevo šifro* navdihuje od začetka do konca.

Zaplet, ki ga ustvari Dan Brown, namreč ni samo plod njegove domišljije. Če bi ga radi razvozlali, ni dovolj, da le izberemo med "resničnim" in "neresničnim". Razložiti je treba

PO SLEDEH DA VINCIJEVE ŠIFRE

---

tudi, h katerim virom se je romanopisec zatekel. Na prvi pogled je *Da Vincijeva šifra* res kriminalka za širok krog ljudi, polna na novo odprtih vprašanj. V resnici pa so vse sestavine, ki jih avtor uporabi, zakodirane. So del nejasne ezoterike. Ne navadnega planeta, kjer najdemo tako najboljše kot tudi najslabše. Okultni redovi*, prostožidarji in psevdoprostožidarji, rožni križarji, privrženci new agea in templjarji, kabalisti, numerologi. Pošteni mistiki in razsvetljenci, ki so se podali na svoja pota, čiste duše in šarlatani, humanisti in skrajno desničarski fanatiki. Ob *Da Vincijevi šifri* srečamo pesnike, nasilne antisemite, erudite in ponarejevalce. Celo trockista. Če bi radi okusili čare skrivnosti, je dovolj, da imamo vse to v mislih in imamo hkrati na široko odprte oči.

Prvi del

NA SLEDI SIONSKEMU
PRIORSTVU

Glavni zaplet *Da Vincijeve šifre*, izpod peresa Dana Browna, izvira iz neizprosnega spopada med dvema skupinama: Opusom Dei in Sionskim priorstvom. Prva je katoliško gibanje, ki je blizu Vatikanu, in hoče na vsak način preprečiti, da bi na dan prišla neverjetna skrivnost, ki jo hrani druga. Bralec postopoma odkrije, da je skrivnost povezana s samim začetkom krščanstva: Cerkev si prizadeva, da bi prikrila zakonsko zvezo med Jezusom in Marijo Magdaleno ter položaj, ki ga je imela Marija Magdalena v zgodnji krščanski skupnosti. Stvar je še bolj zapletena: zakonca naj bi imela potomce, njihuni nasledniki pa naj bi predstavljali rod merovinških kraljev. Pred nami je torej krasna tema za roman, ki vzbuja domišljijo in se lahko znotraj fikcije upravičeno postavi ob bok Odisejevim Kiklopom ali Alicini čudežni deželi.

Toda kaj hitro naletimo na prvo oviro. Dan Brown na začetku knjige skrbno opomni bralca, da se roman opira na določena resnična dejstva: "Vsi opisi umetniških del, arhitekture, dokumentov in skrivnih obredov v romanu so točni". Poleg tega potrdi tudi obstoj dveh glavnih skupin v romanu: Opusa Dei in Sionskega priorstva. O slednjem zapiše: "Sionsko priorstvo, evropski skrivni red, ki je bil ustanovljen leta 1099, je resnična organizacija. Leta 1975 so v pariški Narodni knjižnici odkrili listine, znane pod imenom *Skrivni dosjeji*, v katerih so navedeni številni člani Sionskega priorstva, med njimi sir Isaac Newton, Sandro Botticelli, Victor Hugo in Leonardo da Vinci". Neverjetno! Ne samo, da je Brown napisal odličen in izjemno uspešen roman, svet je presenetil še s šokantnim odkritjem: veliki ljudje, ki jih poznamo iz šolskih ur zgodovine, naj bi vseskozi vedeli za neverjetno skrivnost. Ravno to daje njegovi pripovedi pridih resničnosti. Toda na čem sloni ta resničnost? Je Sionsko priorstvo zares obstajalo? Je bilo ustanovljeno v 11. stoletju? So bili vsi ti znani ljudje res člani skrivnega reda? So odkrili razvpite dosjeje in kaj se v resnici skriva za njimi? Kako vabljive so te trditve, kar kličejo k raziskovanju! In tako sva se tudi midva podala po sledih Sionskega priorstva. Raziskovanje v resničnem svetu skrivnih redov, nepojasnjenih umorov in iskanja skritih zakladov nama je odkrivalo vedno nova presenečenja ...

I

NAJPREJ ZAVIJEMO V VAS NA JUGU FRANCIJE

Dragi bralci, rezultatov raziskovanja vam še ne bova razkrila, naj bodo še tako presenetljivi. Vsi, ki ste brali *Da Vincijevo šifro*, veste, da ustvarjanje napetosti v romanu nikakor ne zmanjšuje bralčevega užitka. Zato se bomo jedru raziskave približali po daljši in na videz zamotani poti. Zapleti v *Da Vincijevi šifri* izvirajo iz legende, ki je nastala na podlagi resničnega dogajanja v mali vasi na jugu Francije ob koncu 19. stoletja. Rennes-le-Château leži na hribu nad dolino reke Aude, okrog petdeset kilometrov južno od mesta Carcassonne, v središču zgodovinske epopeje katarov*. Dan Brown tega dogajanja v romanu nikjer ne omenja, natančneje, nikoli ga ne omenja neposredno. Namigovanja na Rennes-le-Château so prikrita! Toda takoj, ko zgodbi povežemo, se nam pred očmi prikaže jasna slika.

Roman se začneja takole: "Louvre, Pariz, 22.46. Ugledni kustos Jacques Saunière se je opotekel skozi obokani vhod v Veliko galerijo muzeja ...". Saunière čez nekaj trenutkov umori

fanatični menih iz Opusa Dei. Na koncu romana izvemo, da je bil Saunière veliki mojster Sionskega priorstva in zadnji varuh skrivnosti o Jezusovem zakonu z Marijo Magdaleno. Saunière je torej ključna oseba *Da Vincijeve šifre*. Ni treba posebej poudarjati, da noben kustos v Louvru nima oziroma ni imel takšnega imena. A ravno ime je prva sled, ki jo pusti Dan Brown. Vodi nas v Rennes-le-Château in do skrivnostnega zaklada, ki naj bi ga leta 1891 odkril vaški župnik Saunière. Ker je ta zapletena zgodba polna nejasnosti in domnev, bova v primerih, ko predstavljena dejstva ne temeljijo na zanesljivih zgodovinskih virih in pričevanjih, raje uporabila pogojnik.

Nenavadno odkritje vaškega župnika

Prvega junija 1885 je krepak in živahen mož, star 33 let, vstopil v cerkev v Rennes-le-Châteauju, ki je posvečena Mariji Magdaleni (tisti, ki ste brali *Da Vincijevo šifro*, te podrobnosti ne boste spregledali). Duhovnik Bérenger Saunière, ki je prevzemal novo delovno mesto, je osupnil. Streha je bila polna lukenj in večina vitražev je bila poškodovanih. Prva in največja duhovnikova želja je bila obnova cerkve. Toda kje naj najde potrebna sredstva? Vaška skupnost je bila revna: štela je vsega 298 prebivalcev, večinoma preprostih kmetov. Tudi duhovnik Saunière ni imel denarja, saj je prihajal iz skromne družine s sedmimi otroki. Njegova duhovniška plača je bila sramotno nizka: petinsedemdeset frankov na mesec, kar je komaj zado-stovalo za preživetje. V času volitev štiri mesece pozneje je župnik glasno zagovarjal svoje rojalistično prepričanje: "Republikanci so zlo, ki ga moramo premagati, da bo pokleknilo pred vero in vsemi krščeni, " je donelo visoko s prižnice nad prestrašeni župljani. Država, ki je takrat nadzorovala vedenje duhovščine, ni čakala s kaznijo. Prvega decembra 1885 je takratni minister za verstva duhovnika Saunièra suspendiral za

šest mesecev zaradi "motenja javnega reda in predvolilnega pritiska".

Takoj, ko se je Saunière julija 1886 vrnil k delu, je ponovno začel tudi z drago obnovo cerkve. Odkod mu denar? Med suspenzom je prejel znesek v vrednosti 3.000 frankov, kar je bilo enakovredno njegovi triletni plači, in sicer od same grofice Chambordske, avstrijske vdove po pretendentu na francoski prestol! Nekronani kralj, cerkev, posvečena Mariji Magdaleni ... to je že nekaj, kar bežno spominja na nekatere sestavine *Da Vincijeve šifre*.

Zakaj je skromnega vaškega župnika denarno podprla ena najpomembnejših aristokratskih družin z evropskih dvorov? Saunièrov starejši brat Alfred je bil dokaj vpliven jezuit v lokalnih rojalističnih krogih. Nekateri raziskovalci Saunièrovega življenja pravijo, da je grofica Chambordska verjetno od Alfreda izvedela o kazni, ki je doletela duhovnika zaradi javnega oporekanja republikancem. Tudi sicer je grofica poznala vas Rennes-le-Château, saj je pri grofu Chambordskem kot učitelj delal neki Armand d'Hautpoul, po rodu iz gosposke družine, ki je stoletja živela v tej vasi. Vse je torej jasno: najbrž se je grofica Chambordska revnemu duhovniku želela zahvaliti za izkazano podporo in je darovala denar za popravilo cerkve v kraju, iz katerega je prihajal njihov družinski domači učitelj.

V iskanju izgubljenih pergamentov

Toda izvor denarja niti ni tako pomemben. Dejstvo je, da se je duhovnik resno posvetil obnovi. Cerkev je bila zelo stara, uradno je bila posvečena že leta 1059. Prav možno je, da je stala že v 8. stoletju. Legenda celo pravi, da je bila zgrajena zato, da bi v njej hranili posmrtno ostanke Magdale, žene Sigeberta IV., ki je bil sin zadnjega merovinškega kralja Dagoberta II. In tako se znajdemo pred prekinjenim rodom

Merovingov, ki naj bi neposredno izhajali iz Jezusovega zakona z Marijo Magdaleno, imenovano tudi Magdala. V cerkvi v Rennes-le-Châteauju niso nikoli našli niti najmanjše sledi o posmrtnih ostankih znamenitih Merovingov. Možno pa je tudi, da je bila vas v šestem stoletju vizigotska utrdba z imenom Redhae. Kakorkoli že, po pisanju nekaterih avtorjev naj bi Saunière v stebru starega oltarja naletel na nenavadno odkritje.

Izklesani steber naj bi bil znotraj votel. To ne bi bilo nič posebnega, saj so v oltarnih stebrih pogosto hranili relikvije. Ko je Saunière prestavljal kamnito ploščo na oltarju, naj bi našel to skrivno mesto in iz njega potegnil tri lesene valje, okrog katerih naj bi bile ovite stare listine. Ves osupel naj bi poslal priče stran, da bi lahko sam pregledal dokumente. Nihče ni nikoli več videl teh pergamentov. Prič, ki bi lahko potrdile resničnost te zgodbe, pa tudi ni več.

Igrajmo torej to igro in vzemimo zgodbo za resnično. Iz katerega obdobja so bili dokumenti? V katerem jeziku so bili napisani? Kdo jih je skrnil v oltarne stebre? Kaj je pisalo v njih? Vsa ta vprašanja še nimajo odgovorov, v nadaljevanju pa bomo preučili različne domneve. Nekatere zgodbe celo pravijo, da so neke, ne nujno zgoraj omenjene pergamente, odkrili v stebriču lesene cerkvene ograje že v času renesanse.

Župnik Saunière naj bi začel po odkritju raziskovati prostor okoli težke kamnite plošče pod oltarjem. Ob pomoči dveh zidarjev naj bi uspel odstraniti ploščo, ki je bila na notranji strani izklesana. Ko jo je dvignil, naj bi našel vhod v votlino. Na koncu stopnic so trije možje opazili lončeno posodo (v narečju bi ji rekli *ola*), v kateri se je svetilo "nekaj bleščččega". Ko je eden izmed zidarjev vprašal, kaj bi to lahko bilo, mu je župnik odgovoril, da gre gotovo za medaljone iz Lourdesa. Prevzetni zidar je zahteval nekaj medaljonov zase, toda Saunière je pri priči oba zidarja odslovil. Nihče drug ni nikoli več videl vsebine

te *ola*. O tem drugem odkritju tudi ni nobenega prepričljivega dokaza, razen zapisa v župnikovem dnevniku z dne 21. septembra 1891: "Odkritje grobnice".

Od takrat naprej se je Saunière ponoči posvečal izkopavanjem na vaškem pokopališču. Spremljala ga je le njegova vdana strežnica Marie Denarnaud – to je bilo mlado dekle, ki je postala njegova zaupnica, morda celo ljubica, in je po njegovi smrti nasledila tudi vse njegovo premoženje. Le kaj je iskal ta nenavadni duhovnik? Zagotovo ni obnavljal grobov, kot je zatrjeval, ko so župan in prebivalci vasi 12. marca 1895 na prefekturo naslovili peticijo s prošnjo za prekinitev izkopavanj na pokopališču, čemur je bilo tudi ugodeno. Danes vemo, da je Saunière zanimal predvsem grob Marie de Nègres d'Ables, žene Françoisisa d'Hautpoula, ki je umrla leta 1781. Med drugim je vztrajno poskušal izbrisati njen nagrobni napis in tako zakriti vse sledi, ki bi lahko še koga pripeljale do skrivnostnega zaklada.

Izdatni stroški Bérengerja Saunière

Govorice o zakladu duhovnika Saunière so postajale od leta 1896, ko je začel z dragimi obnovitvenimi deli, vse pogostejše. Krasitev notranjosti cerkve je zaupal znani obrtniški hiši Giscard iz Toulousea, ki je izdelala timpanon, reliefe, kipe in križev pot. Potem je v imenu Marie Denarnaud kupil številna posestva in dal zgraditi veliko neorenesančno vilo, ki ji je dodal stolp s knjižnico. V čast zavetnici cerkve Mariji Magdaleni je vilo poimenoval Betanija, stolp pa Magdala. Tam je pozneje na bogatih sprejemih gostil okoliško gospostvo in, po nekaterih nepreverljivih virih, celo pariške imenitneže.

S čigavim denarjem si je Saunière privoščil takšno razkošje in deset let financiral dela, pri katerih so sodelovali arhitekti, veliki slikarji, dekoraterji, umetniki in številni delavci? Župnik je

skrivnost o tem 22. januarja 1917 odnesel s seboj v skromen vaški grob. Leta 1946 je njegova strežnica Marie Denarnaud za dosmrtno rento prodala Sauniérova posestva trgovcu Noël-u Corbuj, s katerim se je spoprijateljila. 30. januarja 1953 je Marie umrla zaradi možganske kapi, ne da bi komurkoli kaj razkrila o veliki skrivnosti. Z njeno smrtjo se je zgodba duhovnika Saunièra končala, oblikovati pa se je pričela neusahljiva legenda.

Malo pred svojo smrtjo, ko se je Corbu znašel v denarni stiski, mu je Marie priznala: "Ne skrbite preveč, prijatelj Noël, nekega dne vam bom izdala skrivnost, zaradi katere boste postali bogat mož, zelo bogat." Že to je bilo dovolj, da je Corbu začel vsepovprek raziskovati in izkopavati, kar pa ni obrodilo sadov. Leta 1967 so mu prepovedali nadaljnje izkopavanje, toda trgovec se je že domislil drugega vira zaslužka.

Leta 1955 je v vili Betaniji odprl hotel z restavracijo, kamor je s pripovedovanjem neverjetnih dogodivščin župnika Saunièra privabljal turiste. Prodajal je zgodbo, začinjeno z izmišljotinami, pretiravanji in približki, ki je uspešno dražila radovednost gostov. Eden izmed njih, Albert Salamon, sicer novinar znanege toulouškega dnevnika *La Dépêche du Midi*, je januarja 1956 o tem napisal članek z naslovom: "Znamenito župnikovo odkritje bogastva". V njem je zapisal: "Prebivalec Carcassonna, Saunièrov sodobnik, potrjuje: 'V eni izmed sob v dvorcu sem videl zaboje, polne zlatih ingotov'!" V Rennes-le-Châteauju je začelo vrveti in od takrat naprej ne neha privabljati radovednežev. Vsako leto v vas priroma okrog 50.000 ljudi, med njimi številni Američani. Vasica privlači ljubitelje skrivnosti, radiesteziste in okultiste z vsega sveta. Še posebej pa privablja iskalce zaklada, ki tam že leta skrivaj kopljejo po zemlji in razstreljujejo skale v okolici. Prav zaradi njih je audski prefekt prepovedal uporabo razstreliva v svojem departmaju. Je tudi Dan Brown prišel v te kraje, da bi okusil slast skrivnosti?